

Mednarodno pravo

Mednarodno pravo je skupek pravil, ki jih države in narodi priznavajo za zavezujoče v medsebojnih razmerjih, tudi v razmerjih z mednarodnimi organizacijami. Mednarodno pravo je ponavadi del mednarodnih pogodb med suverenimi državami in/ali izhaja iz takšnih mednarodnih pogodb.

Področja

Pojem „mednarodno pravo“ se lahko nanaša na dve pravni področji:

- mednarodno javno pravo: ureja razmerja med državami in mednarodnimi organizacijami na področjih, kot so človekove pravice, pravo mednarodnih pogodb, pomorsko pravo, mednarodno kazensko pravo in mednarodno humanitarno pravo;
- mednarodno zasebno pravo ali kolizijsko pravo: niz pravil procesnega prava, ki določa, kateri pravni sistem in katero pravo se uporabita za reševanje posameznega spora. Ta pravila se uporabijo v sporih s čezmejnimi elementi, kot je pogodba, ki sta jo sklenili stranki iz različnih držav, ali če čezmejni element obstaja v državi z več pravnimi sistemi.

Razmerje s pravom Evropske unije (EU)

Čeprav se [pravo EU](#) lahko šteje za posebno obliko mednarodnega prava, ima večji del prava EU nekatere posebne značilnosti, ki se ponavadi ne pojavljajo v mednarodnem pravu: zlasti lahko državljani pred sodišči v državah članicah EU uveljavljajo pravice, ki jim jih zagotavlja pravo EU, medtem ko je mednarodno pravo ponavadi treba prenesti v nacionalno pravo, preden ga lahko državljani uveljavljajo. Poleg tega pravo EU pogosto tudi prevlada nad pravom držav članic EU. Zato ima ta portal ločene strani za pravo EU in mednarodno pravo.

Viri in zbirke podatkov

Mednarodno pravo je v večji meri mogoče najti v mednarodnih pogodbah ali konvencijah, obstaja pa tudi niz skupno priznanih vrednot, standardov in načel, na katere se v posamezni mednarodni pogodbi ni nujno treba izrecno sklicevati. Mednarodne pogodbe so lahko dvostranske (tj. sklenjene med dvema suverenima državama) ali večstranske (tj. sklenjene med več kot dvema državama). Zelo pogosto se mednarodne pogodbe pripravijo in pogajanja v zvezi z njimi izvedejo v mednarodnih organizacijah, kot so [Združeni narodi \(ZN\)](#), [Svet Evrope](#) in mnoge druge. Pomemben vir mednarodnega prava je tudi sodna praksa mednarodnih sodišč.

Javnosti je dostopnih več informacijskih virov o mednarodnem pravu. Neizčrpen seznam:

- [zbirka mednarodnih pogodb ZN](#),
- [pravo človekovih pravic ZN](#),
- Svet Evrope – [konvencije](#): človekove pravice, demokracija, pravosodno sodelovanje,
- [Mednarodna pomorska organizacija \(IMO\)](#): pomorsko pravo,
- [Mednarodna komisija za osebna stanja \(ICCS\)](#),
- [Svetovna trgovinska organizacija \(STO\)](#): mednarodno trgovinsko pravo,
- [Evropsko združenje za prosto trgovino \(EFTA\)](#) in [Evropski gospodarski prostor \(EGP\)](#),
- Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) – [Konvencija o boju proti podkupovanju](#),
- [elektronski informacijski sistem za mednarodno pravo \(EISIL\)](#) Ameriškega pravnega združenja,
- [vodnik po mednarodnem pravu](#) organizacije HG.org,

- [Haaška konferenca](#) o mednarodnem zasebnem pravu (HCCH): na voljo so konvencije in mednarodne pogodbe na tem področju ter tudi sklopi specializiranih informacij v zvezi z legalizacijo dokumentov za mednarodno uporabo („[apostille](#)“ – posebna pravna overitev pristnosti podpisa na dokumentu), vročanjem pisanj, ugrabitvijo in posvojitvijo otrok.

Združeni narodi so ustanovili tudi [Komisijo za mednarodno pravo](#). Njena naloga je spodbujati napreden razvoj mednarodnega prava in njegovo kodifikacijo. V ta namen komisija objavlja študije in raziskave, zbira sodno prakso in pripravlja predloge za nove mednarodne pogodbe. Delo Komisije za mednarodno pravo je privedlo do številnih pomembnih mednarodnih pogodb in drugih ključnih del mednarodnega prava.

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Zadnja posodobitev: 01/02/2020